

IK MOEST ERHEEN

Je zult heten Mijn verlangen (Jesaja 62,4)

Verlangen

Een aantal jaren nadat zijn vrouw was verongelukt, schreef de Belgische dichter Herman de Coninck een aantal ontroerende gedichten over haar. In een van die gedichten – het heet ‘Verjaardagsvers’ – schreef hij dit:

*Je zei nooit wat, je zei het altijd met je ogen.
Je ogen die helemaal alleen
in je gezicht achterbleven als ik je verliet;
je ogen na geweest:
je was er niet,
je keek me aan als verten
en ik moest erheen.*

‘Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.’ Een prachtige omschrijving van het verlangen van een mens naar een ander mens. In de loop van de geschiedenis zijn er miljoenen van zulke liedjes van verlangen geschreven, van ‘Ik hou van jou, ik blijf je eeuwig trouw’ tot wereldberoemde aria’s. Soms blijft er eentje hangen. Het komt zelfs in de soundtrack van je leven. Soms is het alleen maar een zin: ‘Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.’ Die ene regel bezingt dat de ander altijd mysterieus en ongrijpbaar blijft. Maar je moet erheen.

Liedje van verlangen

In het boek Jesaja staat ook een liedje van verlangen. Maar het is geen liedje van de ene mens over de ander. Het is een liedje van God. En de Eeuwige zingt het voor zijn volkje Israël. God had Israël alleen gelaten. Althans, zo voelde het voor de Israëlieten. Er had een catastrofe plaatsgevonden. Het volk was ooit

gedeporteerd. Het was weliswaar teruggekeerd. Maar het land lag er troosteloos bij.

Maar Jesaja bracht in die ellende een hoopvolle boodschap. Namens God zong hij: *'Men noemt je niet langer Verlatene/ en je land niet langer Troosteloos oord, maar je zult heten Mijn verlangen.'* Tedere taal die blijft hangen. De talloze gebeden die waren opgezonden vanuit de diepte, kregen respons. Alsof God liet weten: *'Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.'*

Hoogtepunt Oude Testament

Het boek Jesaja is een van de hoogtepunten in het Oude Testament. De woorden van de profeet zijn geliefd. Ze zijn zo hoopvol, troostend en teder. God wordt hier getekend als een jongeman die verlangt naar zijn bruid.

Het Oude Testament geldt als hard. God zou erin getekend worden als een straffende God. Dat is ook zo. Maar het Nieuwe Testament kan er ook wat van. Kijk maar eens in Openbaring. En het Oude Testament is tederder dan velen denken. Kijk maar naar Jesaja. We zien een God die overloopt van liefde voor zijn wenende volk. *'Want de HEER verlangt naar jou/ en je land wordt ten huwelijk genomen'*. - *'Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.'*

Kana

Het liedje van verlangen kende ze ook in Kana. Een gewone jongen en een gewoon meisje trouwden. Laten we het niet té romantisch maken. In die tijd was er geen vrije keuze. Ouders regelden het huwelijk. Deze twee jonge mensen waren aan elkaar gekoppeld. Maar dat wil niet zeggen dat een trouwerij geen zaak van liefde was. Ze zullen elkaar gekend hebben. Zo groot was Kana niet. En laten we hopen dat er een liedje van verlangen in hen leefde: *'Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.'* Het was in ieder geval feest.

Jezus was een van de gasten op deze boerenbruiloft. Zo heel gewoon. De verteller Johannes wil laten zien dat God gewoon mens geworden is. Hij proostte mee op het jonge bruidspaar. Maar tegelijk wil Johannes laten zien hoe bijzonder Jezus was. Hij komt onder de mensen als een van hen, maar zal een bijzondere rol gaan spelen. En die boerenbruiloft is daarvan het startsein.

Water wordt wijn

Toch lijkt het even alsof Jezus daar zelf nog niet van wilde weten. Toen de wijn voortijdig op was, wendde zijn moeder Maria zich tot hem. Het feest dreigde in het water te vallen. Ze verwachtte een oplossing. Maar Jezus reageerde nogal bits. Alsof hij de schijnwerper niet op zich wil hebben. Toch redt hij het feest. Sterker, het werd nog grootser dan daarvoor. Enorme watervaten die dienden voor het wassen van handen en voeten werden gevuld. Het werd veranderd in wijn.

‘Dit heeft Jezus gedaan als eerste wonderteken.’ ‘Teken’ staat er eigenlijk alleen maar. Teken waarvan? Van toverkrachten? Nee, tekenen en wonderen van Jezus zijn altijd tekenen van Gods nieuwe wereld. In dit geval: een teken van een wereld waarin de Messias de mensen aan elkaar huwt en hij hun Bruidegom zal zijn. Want ook hij kende het lied van verlangen: *‘Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.’* En hij was er. Om te beginnen in een boerendorpje.

De wijn is op

In veel relaties van vandaag is de wijn gaandeweg ook opgeraakt. Het feest is na een aantal jaren alsnog in het water gevallen. Op de een of andere manier wilde het niet meer. Je ging uit elkaar. Maar dat wil lang niet altijd zeggen dat het verlangen doofde.

Kunstenares Marina Abramovic deed een aantal jaren geleden in een museum in New York een life performance. Ze zat zwijgend en met gebogen hoofd aan een tafel. Op de stoel vóór haar kon telkens iemand gaan zitten die zij vervolgens een minuut lang zwijgend in de ogen keek. Een stil ogenspel. Toen gebeurde iets onverwachts. Haar ex-geliefde Ulay, die zij ruim 20 jaar niet had gezien, liep naar de stoel tegenover haar. Laten we kijken:

<https://www.youtube.com/watch?v=OS0Tg0ljCp4>

Vechtscheidingen

‘Je keek me aan als verten/ en ik moest erheen.’ Maar soms loopt er geen weg meer. Ulay en Marina besloten lang geleden dat het niet meer ging. Ze kozen voor een bijzondere manier om hun relatie te beëindigen. Ze besloten ieder op één kant van de Chinese muur naar elkaar toe te wandelen. Na weken kwamen ze bij elkaar, omhelsden elkaar en gingen vervolgens ieder hun weg in het leven.

Een bijzonder ritueel waarmee zij het verlangen eerden waarmee hun relatie was begonnen. Een verlangen dat onmogelijk bleek maar dat dus nooit helemaal doofde. Tegenstrijdig misschien. Maar je zou wensen dat ook anderen die eenzelfde lot delen, zo'n ritueel zouden kennen of vinden. Helaas eindigen veel relaties in vechtscheidingen. Het verlangen waarmee ze ooit begonnen wordt vernietigd in een bitter gevecht.

Verlangen of behoefte

Toch blijven mensen altijd op zoek naar liefde en vriendschap. Kijk maar eens naar alle dating-programma's op tv: 'Lang leve de liefde', 'First Dates', 'De Bachelor', of hoe ze allemaal heten. Het is een commercieel verdienmodel. Misschien toont dat ook wat er mis is. Want er wordt nog altijd lichtvaardiger een relatie aangegaan dan gescheiden. Misschien omdat een belangrijk onderscheid niet altijd door ons allen wordt gezien: het onderscheid tussen verlangen en behoefte.

Behoeftte gaat uit van het 'ik': van wat ik nodig heb. Behoeftte gaat uit van een leegte. Die moet worden opgevuld door de ander. En het liefst zo snel mogelijk. Datingprogramma's leven ervan. Maar verlangen gaat niet uit van het 'ik', maar van wat de ander in jou opwekt. Verlangen wordt gewekt door de verten in de blik van de ander. Er gaat een roep vanuit. Je moet erheen.

Welke verten hebben jou ooit geroepen? En eer je die nog?

Oekraïne en Reve

Jesaja brengt een boodschap van een tedere God die verlangt naar zijn volk. Hij zal haar geschiedenis maken tot een bruiloft. Het lijden van de troosteloze verlatenheid zal voorbij gaan. Maar ik moet dan ineens ook aan Oekraïne denken. Het land ligt er ook troosteloos en zwaar gehavend bij. De mensen bidden er ook. Wanneer zullen die gebeden verhoord worden? Is zo'n beeld van Jesaja niet té zacht en té teder voor de harde werkelijkheid van bommen en raketten?

Maar dan: wat zijn wij zonder hoop? Gerard Reve schreef een serieus gedicht onder de lichtvoetige titel 'Dagsluiting':

*Eigenlijk geloof ik niets,
en twijfel aan alles, zelfs aan U.
Maar soms, wanneer ik denk dat Gij waarachtig leeft,
dan denk ik, dat Gij liefde zijt, en eenzaam,
en dat, in dezelfde wanhoop, Gij mij zoekt
zoals ik U.*

Ook de grote Ander blijft altijd ongrijpbaar en onbereikbaar. Daarom lijkt God afwezig. Maar misschien is hij te vinden in de ogen van de ander, in de vriendschap die wij mogen delen. Daar verschijnt Christus ten tonele.